

Oost-Spanje

Valencia Costa Blanca
Aragón Zaragoza

1 Valencia, stad en regio	125
2 Murcia, stad en regio	227
3 Zaragoza en Aragón	259
📍 Uitstapje naar Barcelona	345

DE REGIO'S VAN DEZE GIDS:
ZIE DE KAART HIERNAAST

Lannoo

Inhoud

Niet te missen.....8

Hoogtepunten van Michelin.....12

Reisplanner.....20

Met het gezin.....26

DE REIS VOORBEREIDEN

Naar Oost-Spanje.....30

Voor het vertrek.....32

Oost-Spanje van A tot Z.....39

Reistips.....50

Memo.....52

ABBPhoto/Getty Images Plus

MEER WETEN OVER OOST-SPANJE

Oost-Spanje vandaag.....58

Tradities en levenskunst.....64

Gastronomie.....69

Geschiedenis.....73

Kunst en architectuur.....89

Cultuur.....108

Natuur en landschap.....116

B. Gardel/hemis.fr

STEDEN EN BEZIENSWAARDIGHEDEN

1 Valencia, stad en regio

Valencia.....	128
Costa del Azahar.....	174
Peñíscola	181
Morella.....	184
Játiva.....	189
Alcoy	193
Alicante.....	197
Costa Blanca	209
Elche.....	215
Orihuela	222

2 Murcia, stad en regio

Murcia	228
Cartagena	240
Lorca	247
Caravaca de la Cruz	253

3 Zaragoza en Aragón

Zaragoza.....	262
Huesca.....	280
Sos del Rey Católico.....	287
Jaca	289
Parque Nacional de Ordesa y Monte Perdido	300
Aínsa	306
Parque Natural de la Sierra y Cañones de Guara.....	314
Barbastro	319
Tarazona.....	324
Daroca.....	327
Teruel.....	331
Albarracín.....	336
Alcañiz.....	340

Uitstapje naar Barcelona

Top 10 bezienswaardigheden	348
----------------------------------	-----

Register	354
----------------	-----

Kaarten en plattegronden	365
--------------------------------	-----

Woordenlijst.....	achterflap
-------------------	------------

 Raadpleeg voor iedere plaats ons adresboekje

Niet te missen

De torens van Teruel

Ze zijn de trots van het stadje Teruel, de roze bakstenen klokkentorens in mudejarstijl met bogen en zuilen en kleurige azulejo's. Een bezoek met uw hoofd in uw nek! **Zie blz. 331.**

zelg/Getty Images Plus

Natuurpark Sierra y Cañones de Guara

Betoverende natuur, *ríos* met kolkend turquoise water, diepe kloven... Dit gebied is een paradijs voor klimmers en speleologen – en wandelaars. **Zie blz. 314.**

pedrosala/Getty Images Plus

Leonid Andronov/Getty Images Plus

★★

El Palmeral in Elche

De grootste palmentuin van Europa is misschien wel 3000 jaar oud en telt 200.000 bomen. Minimaal! Dit Unesco-werelderfgoed heeft de stormen van de tijd glansrijk doorstaan. **Zie blz. 215.**

B. Gardel/hemis.fr/ © Adagp, Paris, 2022

★★★★

Valencia

Van Valencia is er geen tweede! Het is een stad met unieke duizend jaar oude gebouwen en net zo unieke avant-gardistische architectuur – en daartussen een 7 km lange groene long. **Zie blz. 128.**

bbsferrari/Getty Images Plus

★★

Zaragoza

Eerst Romeins, toen Moors, daarna christelijk... Zaragoza heeft een rijk wereldlijk en religieus verleden. En na een dag rondwandelen en genieten is het goed tapas eten in El Tubo. **Zie blz. 262.**

Hoogtepunten van Michelin

Het Castillo de Loarre biedt een weids uitzicht op het dal van de Ebro.

T. Mackie/World Pictures/age fotostock

TOP 5 Architectuur

1. Ciudad de las Artes y las Ciencias (blz. 149)
2. Palacio de la Aljafería (blz. 270)
3. Lonja de la Seda (blz. 143)
4. Monasterio de San Juan de la Peña (blz. 291)
5. Palacio de Guevara (blz. 247)

Het Palacio de la Aljaferiain, Zaragoza
herraiez/Getty Images Plus

♥ **Geniet van de zon** die wegzinkt achter het machtige middeleeuwse Castillo de Loarre en de Pyreneeën in de verte. Geef u over aan de magie van deze plek en droom weg naar lang vervlogen tijden. **Zie blz. 284**

♥ **Stap op de fiets** voor een tochtje door de tuinen van de Turia in Valencia, een enorme groenstrook in de droge bedding van 'El Río', en geniet kilometerslang van de futuristische Ciudad de las Artes y las Ciencias. **Zie blz. 149**

♥ **Drink een glas horchata de chufa** op een terras met uitzicht op de Middellandse Zee. En maak een praatje met uw buurman,

want zo leert u de Valencianen het best kennen. **Zie blz. 72**

♥ **Volg de mooie route** door Caesaraugusta, de Romeinse stad waaruit Zaragoza is voortgekomen. In de vier kleine archeologische musea die u onderweg tegenkomt, krijgt u een verrassend helder beeld van het leven dat zich hier tweeduizend jaar geleden afspeelde. **Zie blz. 269**

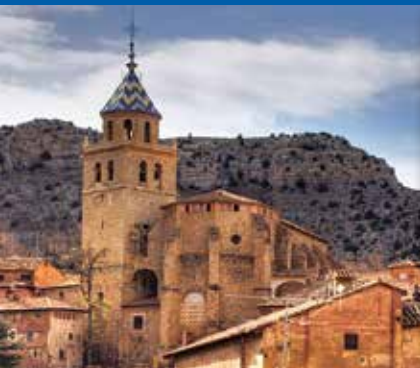
♥ **Ervaar het Misterio de Elche**, een uniek religieus drama uit de 15de eeuw, dat jaarlijks wordt opgevoerd in de Basílica de Santa María. In dit werk wordt het leven van Maria bezongen – in het Valencians. **Zie blz. 219**

4 dagen

Mudejarkunst in Aragón

Route: 435 km door het Moorse verleden van Spanje

D. Miranda/age fotostock

Zaragoza - Veruela

Dag 1

Kijk rond in Zaragoza (blz. 262) en vertrek dan in noordoostelijke richting naar de stad Tarazona (blz. 324), waar joden, moslims en christenen eeuwenlang vredig naast elkaar leefden en ook het hof van de Katholieke Koningen enige tijd gevestigd was. Sluit de dag af met een bezoek aan het Monasterio de Veruela (blz. 325).

Calatayud en Daroca

Dag 2

Ontdek de klokkentorens van de stad Calatayud en bezoek daarna het Monasterio de Piedra (blz. 329). Maak daar ook een wandeling door het park, langs de prachtige watervallen. Breng de avond door in het vestingstadje Daroca (blz. 327).

Albaracín

Dag 3

Trek een hele dag uit voor het dorp Albaracín (blz. 336), dat hoog tussen de okerleurige bergen ligt. Maak vanuit het dorp een wandeling naar de grotten met prehistorische rotskunst.

Teruel

Dag 4

Neem een kijkje in de kleinste provinciehoofdstad van Spanje. Het mudejarterfgoed staat op de Werelderfgoedlijst van Unesco (blz. 331). Een omweg waard!

Tip: proef de beroemde Jamón de Teruel (ham uit Teruel).

Het park van het Monasterio de Piedra

AlbertoLoyo/Getty Images Plus

4 dagen

Het licht van de Levante

Route: 550 km door de streek rond Murcia

AlexKazachokZ/Getty Images Plus

Castell de Guadalest - Elche

Dag 1

Begin in het mooie dorp El Castell de Guadalest (**blz. 212**) en rijd vervolgens naar Alcoy (**blz. 193**), het pittoreske bergdorp Bocairent (**blz. 204**) en Elche (**blz. 215**). Breng daar een bezoek aan de beroemde palmentuin en de schitterende Huerto del Cura, een tuin in een tuin.

Elche - Orihuela

Dag 2

Bezoek de archeologische vindplaats La Alcudia, waar de Dama de Elche is gevonden (**blz. 219 en 220**), en ga daarna naar Santa Pola (**blz. 203**), voor de zoutpannen en het strand. Rijd tot slot naar Orihuela, waar in het mooie oude centrum de geest van de dichter Miguel Hernández nog voelbaar is (**blz. 222**).

Murcia - Calasparra

Dag 3

Bekijk in Murcia (**blz. 228**) in elk geval de schitterende gevel van de kathedraal. Rijd door naar Caravaca de la Cruz, voor het kasteel en het Santuario de la Santísima y Vera Cruz

(**blz. 253**). Bezoek ook de stadjes Moratalla en Cehegín (**blz. 255**), twee centra van rotskunst, en Calasparra, waar 'bomba-rijst' wordt verbouwd (**blz. 256**).

Lorca en Cartagena

Dag 4

Breng op de laatste dag van deze prachtige route een bezoek aan het barokke Lorca (**blz. 247**) en het Romeinse Cartagena (**blz. 240**), twee steden met interessant en belangrijk erfgoed. Bijzonder is ook het museum voor onderwaterarcheologie in Cartagena, zowel van binnen als van buiten!

Tips: ga aan de kust paella eten en proef in Jijona de beroemde turrón (noga). Aan de Middellandse Zeekust zijn verschillende duikscholen gevestigd, waar u ook een introductieles kunt volgen.

Het feest van Las Fallas in Valencia

► **De onderwereld van het Oceanogràfic. Valencia.**

Haaïen, pinguïns, mantaroggen, wallen, dolfinen... 11.000 dieren, 450 verschillende soorten, uit alle zeeën van de wereld! En dat allemaal in het grootste oceanografisch museum van Europa, met als hoogtepunt het tunnel-aquarium. **Zie blz. 151**

► **Een wandeling onder de palmen. Elche.** El Palmeral is de grootste palmentuin op aarde en werd al 3000 jaar geleden door de Feniciërs aangelegd! De Moren hebben de boomgaard verder uitgebouwd en onder andere een complex irrigatiesysteem ontwikkeld. U komt er alles over te weten als u de historische route volgt, die bij de 'tuin van de pastoor' begint. **Zie blz. 215**

Het Parque Natural de la Albufera

G. Azumendi/Alamy/hemis.fr

 Let op dit symbool: het staat in deze gids bij bezienswaardigheden en activiteiten waar ook uw kinderen plezier aan hebben.

► **Schuitjevaren op de lagune. Albufera.** Neem de bus van Valencia naar het Parque Natural de la Albufera en stap daar in een traditionele boot. De lagune is een magisch universum, waar duizenden watervogels u gezelschap houden! **Zie blz. 161**

 Ga daarna paella eten in een restaurant in El Palmar.

► **Met water spelen en naar krokodillen kijken. Zaragoza.** Het Parque del Agua Luis Buñuel is een erfenis van de Internationale Tentoonstelling van 2008. Behalve het waterpark is er ook een rivier-aquarium, waar u kennismaat met de fauna van de grootste rivieren ter wereld, zoals de Nijl, de Mekong en de Amazone, maar ook de Spaanse Ebro. Piranha's, nijlpaarden en krokodillen... Allemaal dieren die tot de verbeelding spreken! **Zie blz. 273**

► **Op bezoek in een kerststal. Murcia.** In het Museo Salzillo staat een klein wonder: een unieke kerststal uit de 18de eeuw, met maar liefst 556 beeldhouwde figuren! Een complete stad met huizen en een tempel – en natuurlijk een stal met een os, een ezel en een baby... **Zie blz. 233**

► **Naar het feest van de reuzen.** **Valencia.** Elk jaar, in maart, zet het feest van Las Fallas de stad compleet op zijn kop. Dan worden er reuzen van papier-maché (*ninots*) door de straten gedragen en is er iedere avond vuurwerk. Ook de *ninots* gaan in vlammen op, op één na, de mooiste. Die verhuist naar het Museo Fallero, waar hij een plaatsje krijgt naast alle andere reuzen die het feest sinds 1934 hebben overleefd. **Zie blz. 131 en 152**

► **Een middagje griezelen.** **Villanúa.** Aan de rand van het dorp ligt een mysterieus, donker hol: een diepe grot waar de heksen vroeger hun duivelse sabbat hielden... Het thema is op een speelse manier tot leven gewekt, waarbij ook veel aan de fantasie wordt overgelaten. En dat alles tegen het decor van schitterende druipsteenformaties. **Zie blz. 297**

► **Terug naar de donkere middeleeuwen.** **Loarre.** Het kasteel komt rechtstreeks uit een sprookjesboek: het ligt hoog op een berg, heeft dikke muren om de vijand af te schrikken en massieve torens om levensmiddelen en munitie in op te slaan. Een koene ridder vertelt over 'zijn' tijd. **Zie blz. 284**

► **Een stukje Afrika in Spanje.** **Valencia.** In het Bioparc, in het westen van de stad, gaat u op safari in Afrika. Zebra's, giraffen, nijlpaarden, olifanten en nog veel meer dieren kunnen semi-vrij rondlopen in vier Afrikaanse ecosystemen. Tralies of hekken zult u hier niet vinden. **Zie blz. 155**

► **Schatten uit wrakken.** **Cartagena.** Het museum ARQUA is leuk, leerzaam en interactief. Groot en klein worden hier uitgenodigd om voor onderwaterarcheoloog te spelen. Onderzoek scheepswrakken, duik amfora's op en leer wat die ons over het leven van vroeger kunnen vertellen. In elk geval een boeiend verhaal! **Zie blz. 241**

► **Avonturen in de bergen.** **Pyreneeën.** Het Parque Nacional de Ordesa en de Sierra de Guara: twee natuurgebieden in de Aragonese Pyreneeën, waar u en de kinderen fantastisch kunnen wandelen en klimmen. Canyoning is een avontuurlijke sport die u hier goed kunt beoefenen. Maar vergeet onderweg niet op de bijzondere flora en fauna te letten! **Zie blz. 300 en 314**
 😊 *Informeer bij de toeristenbureaus welke activiteiten geschikt zijn voor jonge kinderen.*

Het Oceanogràfic in Valencia
 I. Pompe/hemis.fr

Cartagena, het stadhuis en het Romeins Theatermuseum. Afhankelijk van het seizoen hebben bezienswaardigheden en musea andere openingstijden.

FCaFotodigital_ iStock

Hoewel er in het binnenland doorgaans niet voor 21.00/21.30 u avondeten wordt geserveerd, zijn de etenstijden in de kustgebieden aangepast aan de eisen van de toeristische clientèle.

Bezienswaardigheden

Toeristische bezienswaardigheden (musea, kerken) zijn meestal geopend van 10.00 tot 13.30 of 14.00 u, afhankelijk van het seizoen, en 's middags van 16.30 of 17.00 tot 19.00, 20.00 of zelfs 21.00 u. De zomerse openingstijden gelden doorgaans van begin juni tot eind september. Locaties zijn toegankelijk tot een halfuur voor de officiële sluitingstijd.

Sluitingsdagen

De meeste **monumenten en musea** zijn op maandag gesloten, en daarnaast in de middagen op zon- en feestdagen, op 25 december, 1 en 6 januari, Goede Vrijdag en 1 mei, en op bepaalde lokale feestdagen.

Banken

Banken zijn geopend van maandag tot en met zaterdag van 8.30

of 9.00 tot 13.00 of 14.00 u en in de grote steden ook van 16.00 of 17.00 tot 20.00 u. In de zomer en in de kleinere steden zijn ze op zaterdag gesloten.

Winkels

Winkels zijn meestal geopend van 9.30 of 10.00 tot 13.30 of 14.00 u en van 17.00 tot 20.00 of 21.00 u, in de grote steden soms tot 22.00 u. Grote winkels en supermarkten zijn echter ook tussen de middag geopend en soms ook op zondag tot 15.00 u. Kleine winkels sluiten meestal op zondag, soms zelfs op zaterdagmiddag. In het hoogseizoen en in de badplaatsen zijn de openingstijden erg lang en sluiten winkels soms om 22.00 u of nog later.

Post

Postkantoren (**Correos**, of **Correus** rondom Valencia) zijn meestal geopend van maandag tot en met vrijdag van 8.30 tot 20.30 u (14.30 u in kleinere steden) en op zaterdag van 9.30 tot 14.00 u.

Postzegels (*sellos* of *sagelles*) zijn

te koop in tabakswinkels (*estancos*). Op een ansichtkaart binnen de EU moet een postzegel van € 1,65. www.correos.es.

Roken

Het is bij wet verboden te roken in gesloten openbare ruimten.

Souvenirs

Culinaire specialiteiten

☞ Zie ook 'Gastronomie' op blz. 69.

Vleeswaren – De beroemde **ham** van Teruel, de *serrano* (beschermde herkomstbenaming), weegt 8 à 9 kg per stuk en wordt minstens een jaar op een hoogte van 800 m gedroogd. De benaming mag alleen worden gegeven aan ham van varkens van een specifiek ras, geboren en getogen in de streek rond Teruel.

Zoetwaren – De bekendste zoete lekkernij van Spanje is **turrón** (vaak vergeleken met noga), gemaakt van amandelen, honing en eiwit. In het stadje **Jijona** (Xixona), niet ver van Alicante, is dit een specialiteit die voornamelijk tijdens de kerstperiode wordt gegeten. Een andere specialiteit uit de Levante zijn de **paparajotes**, bladeren van de citroenboom in beslag met kaneel gedoopt en gefrituurd.

Kaas – In Aragón worden lekkere kazen gemaakt, vaak gemaakt van melk van koeien of schapen uit de bergen. De geitenkaas uit Murcia (*queso de cabra*) ten slotte is een verse kaas met een enigszins zoete smaak, heerlijk bij honing, noten of kweeperenpasta.

Olijfolie – Spanje is de grootste olijfolieproducent ter wereld en dankt die positie voornamelijk aan de Andalusische olijven. In Aragón (de streek Somontano, in de omgeving van Alcañiz) is olijfolie in alle gerechten te vinden, zelfs bij het ontbijt, op geroosterd brood (*toastada*), in plaats van boter.

Wijn – Ontzeg uzelf niet het ge-

noegen om wijn rechtstreeks bij de producent te kopen. Een bezoek aan de vaak spectaculaire wijnkelders (*bodega's*) is altijd weer een belevenis. Sommige wijngebieden, zoals **Somontano** (Aragón), bieden zelfs uitgestippelde rondritten. Kijk voor meer informatie op www.rutadelvinosomontano.com.

Fruit

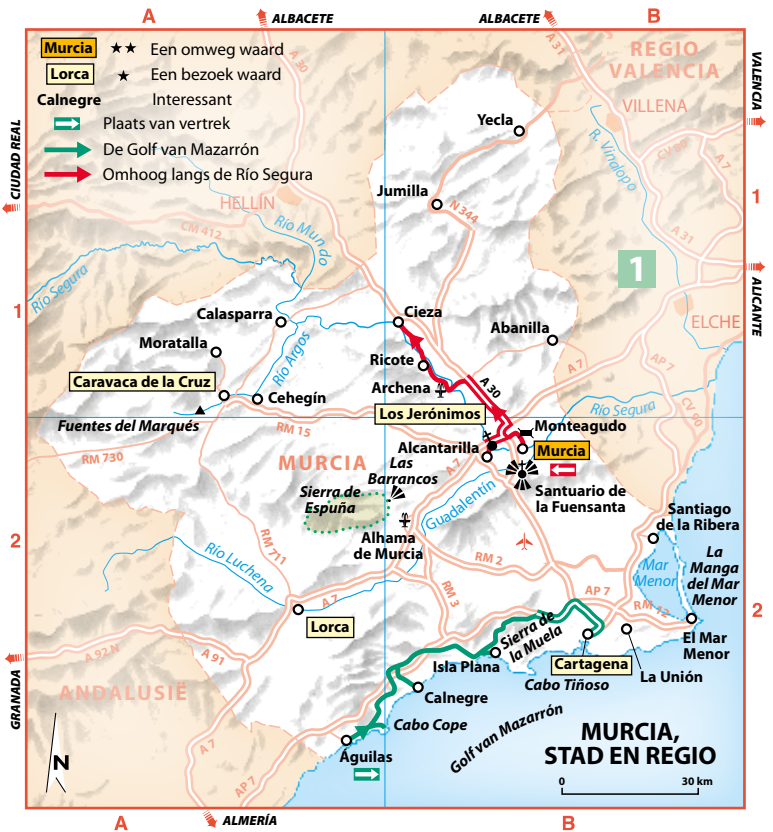
Breng vooral een bezoek aan de centrale markt in Valencia, de ideale plek om sinaasappels in te slaan!

Aardewerk

Het aardewerk uit **Manises**, niet ver van Valencia, is al sinds de 15de eeuw in het hele Middellandse Zeegebied bekend. Zelfs de Italianen waren fervente afnemers. Ook nu nog is het stadje een belangrijke producent. Het organiseert in de oneven jaren de Biennal Internacional de Ceràmica. In Aragón zijn al veel centra voor aardewerkproductie verdwenen, maar in **Muel** en **Teruel** is de traditie nog sterk levend. Muel bezit zelfs een museum en een opleidingscentrum.

Talen

Alle Spanjaarden spreken **Castiliaans**. In de streek rond Valencia spreken autochtonen onder elkaar vaak Valencians, maar men beantwoordt u graag in het Castiliaans. De plaatsnaamborden (en steeds meer ook de straatnaamborden) zijn in het Valencians. Monumenten en bezienswaardigheden staan vaak aangegeven in de lokale spelling. 😊 Om redenen van eenvormigheid hebben we er voor deze gids voor gekozen om de plaatsen in de Levante (de regio's Valencia en Murcia) eerst in het Castiliaans te noemen en vervolgens in het Valencians.

2

Murcia, stad en regio

MICHELINKAART 577 – PROVINCIE MURCIA

Murcia ★★	228
Ten zuiden van Murcia:	
Cartagena ★	240
Ten zuidwesten van Murcia:	
Lorca ★	247
Ten westen van Murcia:	
Caravaca de la Cruz ★	253

Murcia ★★

Murcia ligt aan weerskanten van de Río Segura, midden in een vruchtbare *huerta* – een tuinbouwgebied met irrigatie. Het oude centrum van de behoorlijk groot geworden universiteits-, handels- en industriestad ligt mooi ingedamd tussen statige lanen en prachtige promenades, zoals de Paseo del Malecón. In de voetgangersstraatjes met talrijke pleintjes hangt een rustige sfeer, die goed aansluit bij het vaak verbaazingwekkende erfgoed (gedomineerd door de kathedraal). Het zonnige, gastvrije Murcia, dat aan het nabijgelegen Andalusië doet denken, is een bezoek waard alvorens de omgeving te gaan bekijken.

Ligging

459.403 inwoners – Provincie Murcia

REGIOKAART B2 (BLZ. 226)

PLATTEGROND (BLZ. 231)

De stad ligt minder dan 50 km van de kust. De A7 verbindt Murcia in noord-oostelijke richting met Elche (59 km) en Alicante (81 km).

Aanraders

De Plaza Cardenal Belluga, gedomineerd door de voorgevel van de kathedraal (zowel overdag als 's avonds te bezichtigen), het klooster van Santa Clara en de charmante pleintjes in het oude centrum.

Planning

Ga uit van twee dagen voor de stad en de musea.

Met het gezin

Het Museo de la Ciencia y el Agua, het Aquarium van de Universiteit en de 556 figuurtjes van de kerststal in het Museo Salzillo.

Praktisch blz. 237

Adresboekje blz. 238

Wandelen

PLATTEGROND (BLZ. 231)

▶ *Volg de groene route op de plattegrond (blz. 231), vertrek vanaf de Jardines del Malecón.*

Jardines del Malecón AB2

De verhoogde promenade tussen het park en de rivier werd in de 15de eeuw aangelegd als bescherming tegen het wassende water van de Río Segura. Het is de favoriete plaats van de inwoners van Murcia voor hun *paseo*.

Loop door naar de Calle del Plano de San Francisco.

Palacio Almuđí A2

☎ 968 358 600 (OT) - ma-za 12.00-14.00, 18-21.00, zo, feestd. 11.00-14.00 u - gratis.

De Almuđí of graanschuur werd in de 15de eeuw gebouwd en in de 16de en 17de eeuw verbouwd. Het reliëf in de gevel, *La Matrona de Murcia* (1575), stelt een zoogster voor, die het kind van iemand anders aan de borst heeft: dit staat symbool voor de gastvrijheid van de stad. De pelikaan symboliseert de weelde. De zaal op de begane grond biedt plaats aan tijdelijke tentoonstellingen.

De **centrale markt** ernaast is modernistisch van architectuur.

De kathedraal met gevel in retablostijl aan de Plaza Cardenal Belluga

Leonid Andronov/Getty Images Plus

Neem de Calle Arco de Verónicas en dan de Calle Arzobispo Simón López daar rechttegenover.

Plaza de las Flores en Plaza Santa Catalina A1

Deze twee leuke, aan elkaar grenzende pleinen illustreren perfect de kwaliteit van leven in Murcia. Rondom liggen terrasjes en er staan zowel sinaasappelbomen als jacaranda's, die van de lente tot de herfst prachtige lila bloemen hebben. De **Iglesia de Santa Catalina** werd in 1512 gebouwd op een terrein dat eigendom was van de orde van de Tempeliers.

Museo Ramón Gaya - Pl. Santa Catalina s/n - ☎ 968 221 099 - www.museoramon.gaya.es - half juni-half sept.: ma-vr 10.00-14.00, 18.00-21.00 u; rest v.h. jaar: di-za 10.00-14.00, 17.20, zo 11.00-14.00 u - gratis. In het museum zijn de schilderijen en geschriften te zien van deze in Murcia geboren Spaanse kunstenaar, die ook in Valencia heeft gewoond en die het eerste deel van de 20ste eeuw in ballingschap in Mexico doorbracht.

Een hoofdstad

Madina Mursiya werd in 831 gesticht door **Abd er-Rahman II** en in 1243 door de Castilianen heroverd toen het de hoofdstad was van een klein **taifa** (moslimrijk). Tussen 1264 en 1266 kwamen de morisken in opstand omdat de koning het gebied wilde herbevolken met Castilianen. De opstand werd neergeslagen door Jacobus I van Aragón, waarna er een ware exodus van moslims plaatsvond. Het koninkrijk van Murcia viel afwisselend onder het rijk van Aragón en dat van Castilië, maar het behield een zekere autonomie, waardoor het nu een van de zeventien autonome regio's van Spanje is. Korte tijd later verplaatste de paus om veiligheidsredenen de bisschoppelijke zetel van Cartagena naar Murcia. Tot de 18de eeuw kende de stad een tijd van bloei dankzij de zijdeveverij en de landbouw. Tegenwoordig exporteert Murcia zijn landbouwproducten (vers of verwerkt in de vorm van confiture en conserven) naar heel Europa.

Ga bij de apsis van de kerk linksaf de Gran Vía Escultor Salzillo in en neem vervolgens rechts de Calle Fernández Ardevín.

★ Plaza Julián Romea B1

Loop voor het **Palacio Vinader** langs, eind 18de eeuw gebouwd voor de familie García Perea. De gevel is van geschilderd baksteen; rond de deur zijn de wapenschilden uitgehouwen. Het plein wordt gedomineerd door de gevel van het **Teatro Romea**★, dat in 1862 door Isabella II werd ingehuldigd. Tien jaar later kreeg het de naam van Julián Romea, een beroemde, uit Murcia afkomstige acteur. Alleen de buitenmuren zijn nog origineel, want het theater werd in de 19de eeuw twee keer door brand verwoest.

De **Iglesia de Santo Domingo** maakt deel uit van een 18de-eeuws klooster en sluit de oostelijke kant van het plein af.

Ga onder de boog door die naar de Plaza de Santo Domingo leidt.

Plaza de Santo Domingo B1

Op dit oude marktplein vonden vroeger de belangrijkste gebeurtenissen van de stad plaats, zoals koninklijke plechtigheden, stierenrennen en executies. Met zijn levendige terrasjes in de schaduw van een enorme ficus uit 1893 is het een van de favoriete plaatsen van de inwoners van Murcia.

Loop naar de Gran Vía Alfonso X El Sabio.

★★ Museo de Santa Clara - Monasterio Real B1

Avda Alfonso X El Sabio, 2 - ☎ 968 272 398 - www.museoregiondemurcia.es - juli-aug.: dag. beh. ma 10.00-13.00 u; rest v.h. jaar: dag. beh. ma en zo-middag 10.00-13.00, 16.00-18.30 u - gratis.

Dit klooster werd in de 14de eeuw gebouwd op de restanten van een Almohadenpaleis. De Moorse structuur en enkele belangrijke elementen zijn bewaard gebleven. De **gotische kloostergang** is rond het centrale bassin van het Arabische paleis gebouwd. De perken zijn aangeplant met dezelfde plantensoorten als er oorspronkelijk stonden. Achter de prachtige arcaden van de kloostergang bevindt zich een **Arabisch portiek**★ met drie gefestonneerde bogen dat leidt naar een van de belangrijkste zalen van het paleis. Bij opgravingen zijn oudere restanten blootgelegd, zoals die van een patio van een 12de-eeuws Almoravidenvaleis. Centraal bevond zich een paviljoen met zuilen, waarvan een fragment van een 12de-eeuwse muurschildering bewaard is gebleven met de afbeelding van een **fluitspeler**★.

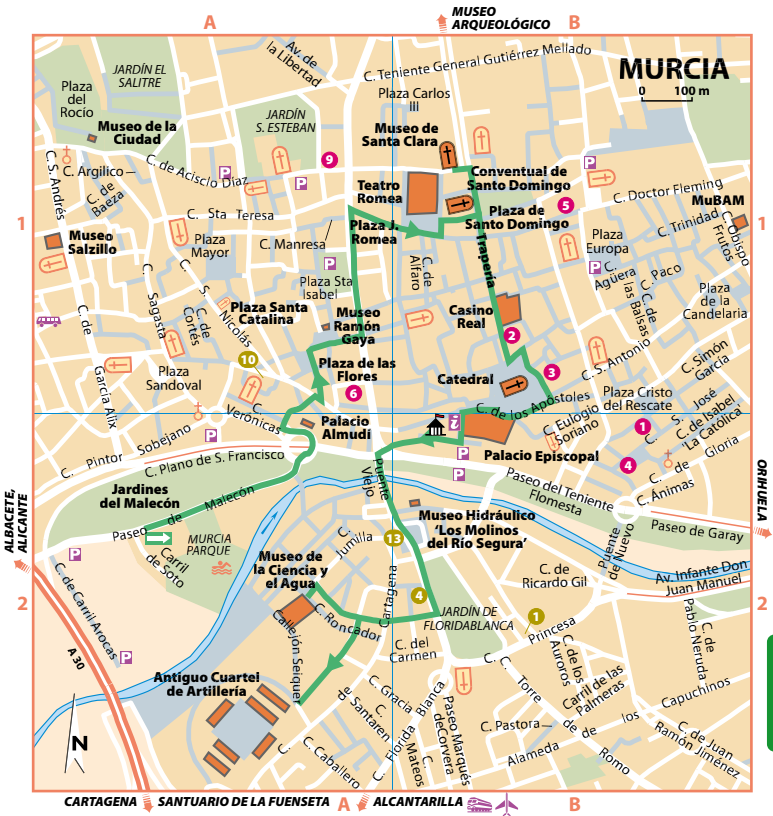
Het **museum**★ herbergt een collectie schilderijen, liturgische voorwerpen en sculpturen, verzameld door de gemeenschap van Santa Clara. Let op de **Gekruisigde Christus**★★ (1770) van Francisco Salzillo (*zie zijn museum en het kader op blz. 233-234*). Het is een levensgroot werk waarop het uitzonderlijke evenwicht en het serene gelaat opvallen.

Keer terug naar de Plaza de Santo Domingo.

★ Calle Trapería B1

Dit is een van de bruisendste en aangenaamste wandelstraatjes van de stad, tussen de Plaza de Santo Domingo en de kathedraal. Aan het begin van de straat, op de hoek met de Plaza de Santo Domingo en door een gesloten zuilengang verbonden met het gelijknamige klooster, bevindt zich de **Casa Almodóvar**, een maniëristisch gebouw dat in 1908 opnieuw werd opgebouwd. Boven de portiek zijn twee heraldische 'wildemannen' uitgehouwen.

★ **Real Casino** – *Op nr. 18 - ☎ 968 215 399 - www.realcasinomurcia.com - aug.: dag. beh. zo 10.30-14.30 u; rest v.h. jaar: dag. 10.30-19.00 u - € 5.* Het casino is in Spanje een ontmoetingsplek, zoals in Engeland de clubs: de *caballeros* komen hier de krant lezen en onder het genot van een glaasje de toestand in de wereld

UIT ETEN

- Pura Cepa 1
 Hispano 2
 Keki de Sergio Martínez 3
 La Pequeña Taberna 4
 Alborada 5

- AlmaMater 6
 Los Ventanales 9

OVERNACHTEN

- Catalonia Conde
 de Floridablanca 1
 Hotel Casa Emilio 4
 Zenit Murcia 10
 Pensión Segura 13

bespreken. De eclectische stijl van het casino (1847) komt door een restauratie volledig tot zijn recht. Achter een neobarok voorportaal ligt een Arabische patio, geïnspireerd op het Alhambra in Granada. Een galerij met glazen plafond voert langs verschillende zalen (Engelse bibliotheek, zaal in rococostijl, wapenzaal), naar een Pompeïsche patio met klassieke beelden. Elke zaal toont 19de-eeuwse decoratieve kunst.

★★ **Catedral** B1

☎ 968 216 344 - ma-vr 10.00-18.00 u - € 5 (tot 16 jaar € 3).

Het 14de-eeuwse gebouw wordt aan de buitenzijde enigszins ontsierd door toevoegingen uit de renaissance en de barok. De **gevel in retablostijl**★★ is een harmonieus geheel van zuilen en nissen, en een geslaagd voorbeeld van de barokstijl. **Jaime Bort Miliá** ontwierp de kathedraal (voltooid in 1754) als een monumentaal altaar ter ere van de Maagd. De beelden vormen vooral een eerbetoon aan de heiligen die Murcia vereert. De klokkentoren werd voltooid in de 18de eeuw.

Een verlichte economie

Don José Moñino, **graaf van Floridablanca** (1728-1808), werd in Murcia geboren en was minister onder Karel III en Karel IV. Murcia heeft veel aan hem te danken en Spanje nog veel meer: door de wijze raad van deze *ilustrado* (navolger van de Verlichting) groeide de economie.

Bewonder in de apsis de muren van de Capilla de los Marqueses de los Vélez met rondom een enorme kettingscultuur.

Het overkoepelde voorportaal is net als de gevel barok van stijl, maar het interieur van de kathedraal is veeleer gotisch. De 16de-eeuwse **Capilla de los Junterones**★ (*4de rechts*) is rijkelijk in renaissancestijl versierd door **Jerónimo Quijano**. De halfkoepel met ingewerkte oculus is bijzonder verrassend en origineel. De **Capilla de los Vélez**★★ (*kooromgang*) is een prachtig voorbeeld uit 1490 van de flamboyante gotiek: een schitterend stergewelf met daaronder muren met renaissancestijl en mudjarmotieven. Meteen daarnaast ligt de Capilla de San Antonio met de platereske **Capilla de la Encarnación**★, die de graftombe van meester Jacobo de las Leyes bevat, en een prachtig vergulde houten **Annunciatiegroep** van Quijano (1527). Achter twee mooie platereske deuren ligt de sacristie. Let op de straalkoepel, waarvan de onderste helft in platereske stijl is en de bovenste in barokstijl. De bewerkte **koorstoelen** (1567) in de *coro* zijn afkomstig van een Castiliaans klooster.

Kathedraalmuseum – *Dezelfde openingstijden als de kathedraal, entree inbegrepen bij het kaartje voor de kathedraal.* Let bij de ingang op het stuk van een Romeinse sarcofaag met daarop Apollo en zijn muzen, en in een van de zijzalen op de **H. Hiëronymus**★ van Salzillo en een retabel van Barnaba da Modena (14de eeuw) met de H. Lucia en de Maagd. In de kapittelzaal bevindt zich de **kerkschat** met monstransen, kelken, kronen en juwelen van de Maagd van Fuensanta. De geheel zilveren monstrans voor Sacramentsdag bij de ingang van het museum (1678) is de op twee na grootste van Spanje.

Beklim de klokkentoren – 12.00, 17.00 u - € 5. Vanaf 90 m hoogte hebt u een prachtig **uitzicht**★ op Murcia en de *huerta*.

★ Palacio Episcopal B2

Pl. del Cardenal Belluga - ☎ 968 221 371 - ma-vr 9.00-14.00, 17.00-20.00 u - gratis. Gebouwd tussen 1748 en 1768. De invloed van de Italiaanse, vooral romaanse barok is heel duidelijk, vooral in de geschilderde gevel, aangezien de architect, Baltasar Canestro, die ook meewerkte aan de bouw van het koninklijk paleis in Madrid, uit Italië afkomstig was. De **patio** heeft twee niveaus. Op de bovenverdieping sieren reliëfmedaillons van bisschoppen de gebroken frontons van de ramen. De binnenplaats is versierd met gebeeldhouwde wapenschilden en geeft toegang tot een staatsietrap met koepeltje. Bezoek vooral de kleine **kapel** met cirkelvormig grondplan.

Volg de Calle Arenal, die langs de zijkant van het paleis loopt.

Let hier ook op de andere gevel van het Palacio Episcopal en de vleugel die tot aan de Río Segura loopt en eindigt in de **loggia** Mirador del Obispo.

Wandel langs de Glorieta de España en steek de Puente Viejo de los Peligros over.

Museo Hidráulico 'Los Molinos del Río Segura' B2

Calle de los Molinos - ☎ 968 358 600 - www.molinosdelrio.org - dag. beh. zo, feestd. 10.00-14.00, 17.00-20.00 u - gesl. juli-aug. - gratis.

Deze gerenoveerde graanmolen langs de rivier huisvest een watermuseum en bevat nog de originele werktuigen.

Volg de Avenida Canalejas.

De Alameda de Colón loopt langs de **Jardín de Floridablanca** met een grote rozentuin, waar een reusachtige ficus en jacaranda's schaduw bieden.

Neem rechts de Calle González Cebrián en daarna de Calle del Rosal ertegenover.

Museo de la Ciencia y el Agua **A2**

Pl. de la Ciencia, 1 - ☎ 968 211 998 - www.cienciayagua.org - half juni-juli: ma-vr 10.00-14.00 u en di-do 17.00-20.00 u; aug.: ma-vr 10.00-14.00 u; rest v.h. jaar: di-za 10.00-14.00, 16.30-19.00, zo 10.00-14.00 u - € 1,50, planetarium € 1.

 Dit museum, waar ook tijdelijke tentoonstellingen zijn, richt zich op kinderen. Hier is van alles over water te leren: van de natuurkundige principes tot het economische en ecologische belang ervan. Er is ook een planetarium (*tijden van de demonstraties: zie de website*).

Ga de Calle del Rosal weer in en neem vervolgens rechts de Calle Madre Elisea Oliver Molina.

★ Antiguo Cuartel de Artillería **A2**

Dit enorme complex van militaire gebouwen werd tussen 1918 en 1922 gebouwd in een fraaie, exotische koloniale stijl. De zes paviljoenen bieden onderdak aan verschillende, vooral universitaire instellingen, zoals het **Aquarium van de Universiteit** (*Acuario de la Universidad de Murcia* - www.um.es - april-okt.: di-za 10.00-13.30, 17.00-20.30, zo 11.00-14.00 u - *gesl. aug. en za-zo in juli; rest v.h. jaar: di-vr 10.00-17.00, za 10.00-13.30, 17.00-19.00, zo 11.00-14.00 u - € 1*).

Wat is er nog meer te zien?

PLATTEGROND (BLZ. 231)

2

★★ Museo Salzillo **A1**

*Pl. de San Agustín, 3 (ingang aan de Calle Dr Jesús Quesada Sanz) - ☎ 968 291 893 - www.museosalzillo.es - dag. beh. di 10.00-17.00, zo 11.00-14.00 u - *gesl. 1 en 6 jan., Semana Santa, 1 mei, 9 juni, 6 en 25 dec.* - € 5.*

 In de mooie voorstudies van klei, uniek in hun soort, zijn de figuren van de beroemde *pasos* van de meester herkenbaar. Er is ook een film met beelden van de Semana Santa. De prachtige **kerststal** (*belén*) met 556 figuurtjes van terracotta, maakte Salzillo in opdracht van een Murciaanse edelman. De kunstenaar toont met opmerkelijk anekdotisch talent het leven van de gewone mensen uit zijn tijd. In de kapellen rond het ronde schip van de kerk hangen de acht schitterende **pasos**★, bestemd voor de processie op Goede Vrijdag. De emoties in de gezichten van de levensgrote personages zijn haast voelbaar (avondmaal, arrestatie van Christus) en de grandeur van de levensechte silhouetten van deze polychrome houten beelden (Sint-Johannes, de engel in de olijfgaard) is indrukwekkend.

★ Museo de Bellas Artes (MuBAM) **B1**

*Obispo Frutos, 12 - ☎ 968 239 346 - www.museosregiondemurcia.es - juli-aug.: di-vr 10.00-14.00 u; rest v.h. jaar: di-vr 10.00-14.00, 17.00-20.00, za 11.00-14.00, 17.00-20.00, zo, feestd. 11.00-14.00 u - *gesl. ma, 1 en 6 jan., Goede Vrijdag, 25 dec. en dag van de Bando de la Huerta (lokaal feest, 1ste di na de Heilige Week)* - gratis.* De collectie is beperkt, maar er zitten een paar pareltjes tussen. Op de benedenverdieping staat een retabel van **Juan de Vitoria** (16de eeuw) met een Kruisweg en de martelaar van Santiago. De eerste verdieping is gewijd aan de Gouden Eeuw. Opvallend is de *H. Hiëronymus schrijvend* (1613) van **José de Ribera**. In dezelfde zaal hangt een mooie *Kruisiging* van **Murillo** (1670), en van dezelfde kunstenaar het aangrijpende **Ecce homo**★. Let ook op de *H. Catherina van Alexandrië* van

Meester van de 'pasos'

Francisco Salzillo (1707-1783), zoon van een Italiaanse beeldhouwer en een Spaanse moeder uit Murcia, is de laatste grote naam van de polychrome Spaanse beeldhouwkunst. Hij heeft zijn hele leven in Murcia gewoond (maakte alleen een keer een reis naar Cartagena) en richtte zich met name op religieuze thema's. Zo zou hij zo'n 896 groepen veelkleurige houten beelden hebben gemaakt, waaronder tal van *pasos* (processiebeelden). De beelden die de burgeroorlog hebben overleefd, staan nu in de kerken van de regio en de provincie Alicante. De kleurrijke, uiterst realistische barokstijl is een perfecte weergave van het religieuze vuur van de Spanjaarden.

Bartolomeo Cavarozzi ernaast. De kleuren en de rijkdom van de stoffen vormen een scherp contrast met de doeken van Murillo.

Museo Arqueológico BUITEN PLATTEGROND BIJ B1

Gran Vía Alfonso X El Sabio, 7 - ☎ 968 234 602 - www.museosregiondemurcia.es - juli-aug.: di-vr 10.00-14.00, za, zo, feestd. 11.00-14.00 u; rest v.h. jaar: di-vr 10.00-14.00, 17.00-20.00, za 11.00-14.00, 17.00-20.00, zo, feestd. 11.00-14.00 u - gesl. ma, 25 dec., 1 en 6 jan., Goede Vrijdag, dag van de Bando de la Huerta - gratis. Dit archeologisch museum biedt bezoekers de mogelijkheid om aan de hand van een prachtig decor door de geschiedenis van de regio te wandelen, van het paleolithicum tot aan de kerstening. Speciale aandacht gaat uit naar de rotschilderingen uit het neolithicum, bekend onder de naam 'Levantijnse stijl', die wordt gekenmerkt door schematische patronen. De Iberische kunst wordt onder andere geïllustreerd met offerbeeldjes en fragmenten van grafmonumenten (beeldjes van dieren).

Museo de la Ciudad A1

Pl. Agustinas, 7 - ☎ 968 274 390 - www.museodelaciudad.murcia.es - dag. beh. ma en zo-middag 10.00-14.00, 17.00-20.00 u - gratis.

Het museum geeft een beeld van de geschiedenis van de stad. Het heeft iets van een chronologisch geordend plaatjesboek. Elke periode wordt geïllustreerd met documenten en voorwerpen uit die tijd: romanisering, verhuizing van de bisschopelijke zetel, bouw van de kathedraal, industrialisatie enz.

In de omgeving

REGIOKAART (BLZ. 226)

Santuario de la Fuensanta B2

▶ 7 km naar het zuiden. Volg de borden vanaf de Puente Viejo van Murcia - ma-zo 9.00-13.00, 16.00-19.00 u.

Met zijn twee torens is het heiligdom van de Virgen de la Fuensanta, beschermheilige van Murcia, van verre herkenbaar. De imposante kerk met muren van rode baksteen is volledig gerestaureerd. Ze is mooi in haar eenvoud, net als de gebouwen in de omgeving, waarin nu een universiteit huist.

Voor bezichtiging van het barokinterieur van de kerk gaat u rechts van het portaal de universiteit binnen.

Castillo de Monteagudo B2

▶ 10 km naar het noordoosten via de N340.

Dit fort staat op een heuvel die hoog boven de *huerta* uittorent (herkenbaar aan een tamelijk controversiële, kolossale Christus, die wel wat wegheeft van de Christus de Verlosser in Rio de Janeiro). De machtige wallen zijn grotendeels

bewaard gebleven. Het fort werd in de 11de eeuw gebouwd door de Arabieren op de fundamenten van een Iberisch en later Romeins oppidum, waarna het in 1257 in handen viel van de Castiliaanse koning Alfons X de Wijze. Het **Centro de Visitantes Monteagudo** is de moeite waard (*Pl. Iglesia, 1 - ☎ 968 851 910 - dag. beh. ma en zo-middag 9.30-14.00, 17.00-19.30 u - gratis*). Op aantrekkelijke wijze wordt de geschiedenis van deze plek verteld van de kopersteentijd tot de Reconquista: maquettes en tekeningen illustreren het leven in de verschillende tijdperken, reconstructie van het interieur van een hut, archeologische vondsten. *Als u tijd heeft, kunt u een wandeling maken rond het Castillo de Monteagudo: rondwandeling van 6,3 km, weinig hoogteverschillen (gratis brochure).*

Abanilla B1

▶ 25 km naar het noordoosten via de I'A 7, dan links de RM414.

Dit dorp vlak bij de grens met de provincie Alicante heeft een mooi historisch centrum met een wirwar aan straatjes en enkele prachtige herenhuizen. Een ervan, **Casa Cabrera**, is eigendom van de Orde van Calatrava, een Spaanse militaire orde die in de 12de eeuw is gesticht. Het heeft een indrukwekkend wapenschild. Let ook op de schitterende gevel van **Casa Pintada** (16de eeuw).

Uitstapjes

REGIOKAART (BLZ. 226)

Jumilla B1

▶ 63 km naar het noordoosten via de A30 en daarna de N344.

📍 *Pl. del Rollo, 1 - ☎ 968 780 237 - www.jumillaturismo.es.*

Jumilla is vooral beroemd om zijn wijn, die lange tijd als een inferieure brandewijn werd beschouwd maar nu door een sterke verbetering van de kwaliteit erkend is als een Denominación de Origen, of DO. Hoewel er tal van wijnkelders en wijnbars zijn, is deze stad van 26.000 inwoners niet alleen interessant voor wijnliefhebbers. Het oude centrum met zijn kronkelende straatjes is zeker de moeite waard. Zo ziet u hier de **Iglesia de Santiago** met een mooie mengeling van stijlen variërend van gotiek, neoclassicisme en renaissance tot barok. Het **Casa Consistorial** (gemeentehuis) is gehuisvest in een voormalig 16de-eeuws ziekenhuis (*Pl. Cánovas del Castillo*). Op de leuke Plaza de Arriba ligt het **Palacio del Concejo**, met daarin een archeologisch museum.

Hoog boven de stad verrijst het 15de-eeuwse **Castillo del Marqués de Villena**, waarvan nog een ronde donjon en een ovale binnenplaats over zijn.

Yecla B1

▶ 92 km via de A30 en daarna de N344.

Dit is de andere wijnhoofdstad van de regio. Rondom staan herenhuizen. De oude Plaza Mayor de Yecla vormt een harmonieus geheel. Het wordt gedomineerd door het gemeentehuis (*ayuntamiento*), een oud paleis dat zowel renaissance als mudejar is.

Rondrit

REGIOKAART (BLZ. 226)

Omhoog langs de Río Segura B1-2

▶ Rondrit van 61 km van Murcia naar Cieza, in rood aangegeven op de regiokaart (blz. 226). Verlaat Murcia westwaarts via de N340.

De Segura loopt in eerste instantie door een droog gebergte en zijn vruchtbare dal is een ware oase, met palm-, citroen- en sinaasappelbomen.

Alcantarilla B2

9 km naar het westen via de N340.

Links aan de weg vanuit Murcia staat het **Museo Etnológico de la Huerta**★ (☎ 968 893 866 - www.museodelahuerta.es - *gesl. vanwege verbouwing, neem contact op of radpleeg de website voor meer informatie*). Maak kennis met het leven op het platteland van de *huerta* van Murcia in de afgelopen eeuwen. Verdeeld over diverse ruimtes kunt u honderden voorwerpen bewonderen, ingedeeld naar thema's: beroepen van vroeger, het leven in het huis, muziek, apotheek, kruidenier, kleding, enz. Alle voorwerpen zijn ondergebracht in een typische woning van deze streek en in paviljoenen in een tuin, waar u ook een mooie, nog altijd werkende **noría**★ kunt bekijken. Dit type waterrad, soms met enorme afmetingen, werd al door de Moren gebruikt om water naar de irrigatiekanalen over te hevelen.

★ Monasterio de los Jerónimos, in La Ñora B2

Ga bij het binnenrijden van Alcantarilla rechts tot aan La Ñora. Sla in La Ñora meteen rechtsaf en rijd het dorp door. Geen bezichtiging.

Het oude klooster (eind 18de eeuw), dat de katholieke universiteit huisvest, heet in de volksmond het 'Escorial de Murcia' en valt op door de architectonische homogeniteit. De bijbehorende kerk (*vraag de sleutel ervan bij het klooster*) heeft opmerkelijk rijke versieringen: op en top barok!

Neem de N544 en daarna de A30 richting Albacete.

Balneario de Archena B1

Neem afslag 121. Geen parkeermogelijkheid buiten het terrein van het kuuroord.

Een bezoek aan dit **kuuroord**, dat aan de oever van de río staat en omringd wordt door sinaasappel- en citroengarden, is onder meer heilzaam bij reumatische klachten. Na een lange periode van verval is het oord weer opgefleurd. De baden werden al in de Romeinse tijd gebruikt, en daarna waren ze erg populair bij de Arabieren. Hun populariteit in de 19de eeuw blijkt uit de heerlijk ouderwetse architectuur van kenmerkende gebouwen als hotels en het vroegere casino. Het kuuroord vormt een geïsoleerd complex, ver van de stad Archena.

Rijd verder via de RM520.

Valle de Ricote B1

Het dorpje **Archena** is de 'hoofdstad' van het Ricotedal, ook wel het Moriscodal genoemd. Hier kwam in 1228 **Ibn Hud**, een Moorse krijgsheer, in opstand tegen de strenge Almohaden. Hij wist zich aan het Arabische rijk te ontworstelen, maar moest zich na tien jaar overgeven tijdens de christelijke Reconquista.

Eeuwen later, in 1501, werden veel moslims gedwongen zich tot het christendom te bekeren en voortaan **moriscos** genoemd. Toen ze er in 1614 van werden beschuldigd zich toch aan hun islamitische gebruiken te houden, werden ze gewa-penderhand vanuit Cartagena het land uitgezet, richting de Afrikaanse kust. Het waren de laatste afstammelingen van de Moren die Spanje moesten verlaten.

In de dorpen van de streek zijn hier nog enige sporen van te zien: **Ulea**, met enkele ruïnes van een kasteel en muren, **Ojós** met een mudejarkerk (*vaak gesloten*), en **Ricote**, waar de Orde van de H. Jakobus (Santiago) werd opgericht en waar nog wat herenhuizen staan; in de kerk is een retabel te zien van Francisco Salzillo.

Rijd terug over de A30.

Cieza B1

i Pl. de España - ☎ 968 453 500 - www.ciezaturistica.es.

Hoog boven Cieza liggen de ruïnes van de vroegere Moorse stad *Medina Sisâya*. Om het bloeiende industriestadje, beroemd om zijn vis, werd vroeger veel gevogchten, aangezien het dicht bij het Nasridenrijk van Granada lag. Het is nu een bezoekje waard vanwege de moderne **kerk** (2011). De plaatselijke schilder en beeldhouwer **José Lucas Ruiz** (geboren in 1945) was verantwoordelijk voor de artistieke kant van het gebouw. Hij heeft bijvoorbeeld vreemde deuren ontworpen van geoxideerd staal, die van een ruimteschip afkomstig lijken te zijn.

Het **Museo de Sisâya** is ook te bezoeken (*San Sebastián, 17* - ☎ 968 773 153 - half juni-aug.: di-za 10.00-14.00 u; rest v.h. jaar: dag. beh. ma en zo-middag 11.00-13.30, 17.30-21.00 u - € 2,10). U vindt hier voorwerpen uit de Iberische burcht en van opgravingen op de plaats van de vroegere Moorse stad: architectonische elementen die van huizen afkomstig zijn, twee nagebouwde huizen en een mooie verzameling keramiek.

i Praktisch**Inlichtingen**

Toeristenbureau -
Pl. del Cardenal Belluga -
☎ 968 358 600 -
www.turismodemurcia.es.

Aankomst en vertrek**Met het vliegtuig**

Aéroport Regió de Murcia -
Aan de rand van *El Mar Menor*,
47 km ten zuidoosten van Murcia
via de RM 19 - ☎ 913 211 000 -
www.aena.es.

Met de auto

Parkeren - Parkeer uw auto in de parkeergarages onder de Glorieta de España, langs de Segura of in het centrum op de Plaza de Europa, bij de universiteitsgebouwen.

Vervoer**Taxi**

Radio Taxis - ☎ 968 248 000 -
www.radiotaximurcia.com.
Murcia Taxi - ☎ 968 111 187 -
www.murciataxi.com.

Evenementen

Goede Week - In de week voor Pasen vinden bijzonder plechtige processies plaats. Op de ochtend van Goede Vrijdag dragen in het paars geklede boetelingen de acht *pasos* van Salzillo door de straten.

Lentefeest - In de week na de Goede Week gaan de feestelijke activiteiten door (concerten, praalwagenoptochten enz.) en ze eindigen met de **'begrafenis van de sardine'**, wat het einde van de vasten symboliseert.

Feria de la Fuensanta - *Begin sept.* Tijdens de kermisweek zijn er allerlei festiviteiten en stierengevechten in de Toros de la Condomina.

Vertaling	Henriëtte Gorthuis en Karin Snoep
Eindredactie	Theo Scholten
Opmaak	Asterisk*, Amsterdam
Omslagfoto	Leonid Andronov/iStock (Zaragoza bij avond- schemering)
Oorspronkelijke titel	Guide Vert Espagne Côté Est
Oorspronkelijke uitgever	Michelin, Parijs
Uitgevers	Philippe Orain (Michelin, Parijs) Lieven Defour (Lannoo, Tielt)
Hoofdredactie	Camille Bouvet
Redactie	Serge Bathendier, Célia Bénisty, Françoise Chaffin, Lisa Diez Gracia, Xavier Espinet, Martin Fouquet, Arnaud Goumand, Chloé Hoorman, Guylaine Idoux, Hervé Kerros, Sarah Larrue, Mélanie Lemaire, Laurence Michel, Matilde Miñón, Pierre Plantier, Marie-Pascale Rauzier, Claire Rideau
Grafisch ontwerp	Christelle Le Déan, Sandro Borel, Justeciel
Omslagontwerp	Keppie & Keppie, Varsenare
Cartografie	Theodor Cefraga, Gabriel Dragu, Costina-Ionela Lungu, Denis Rasse
Met dank aan	Marion Capera, Cristian Catona, Hervé Dubois, Bogdan Gheorghiu, Pascal Grougon, Marie Simonet, Julie Subtil

© Michelin

© Cartografie: Michelin

© Nederlandse tekst: Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2024

Het redactieteam heeft de grootste zorg besteed aan de samenstelling en de controle van deze gids. Maar omdat de gegevens voortdurend gewijzigd worden, moet de praktische informatie (prijzen, adressen, bezoeken, telefoonnummers, bezienswaardigheden, internet-adressen) worden beschouwd als een aanwijzing. Het is dan ook best mogelijk dat bepaalde info bij het verschijnen van deze gids niet helemaal correct of volledig is. Wij kunnen daar niet verantwoordelijk voor worden gesteld.

Deze gids bestaat voor en door u; u bewijst ons dan ook een grote dienst door eventuele tekortkomingen of vergissingen te melden. Aarzel niet om ons uw opmerkingen en suggesties over de inhoud van deze gids mee te delen. Bij een eerstvolgende bijgewerkte editie zullen wij daar rekening mee houden.

Contactadres

De Groene Reisgids
Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
B-8700 Tielt
degroenereisgids@lannoo.be

De Groene Reisgids
Uitgeverij Terra Lannoo
Postbus 23202
1100 DS Amsterdam Zuidoost
info@terralannoo.nl

www.lannoo.com

D/2024/45/61 - NUR 512
ISBN 978 94 014 8927 0

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.